

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Lövångers Hälsocentral

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2021-10-21

Datum

Region Västerbotten

Ort

Magnus Tufvesson och Malin Resman Friis

Inspektörer

Styrkor

- Vålbemannad och välfungerande mindre enhet med närhet till varandra.
- Engagerad, lösningsorienterad och kompetent ledning som har mycket god insikt i medarbetarnas arbete, vilket skapar förutsättningar för snabba och rationella beslut.
- ST-Studierektor (SR) som är mycket engagerad och närvarande.
- Handledare (HL) med bred erfarenhet av handledning och stort engagemang.
- Specialiseringstjänstgörande (ST) läkare med bred bakgrund, som är väl grundad i sin roll som utbildningsläkare samt bedöms kunna tillföra ytterligare vetenskapligt förhållningssätt på enheten.
- Brett allmänmedicinskt spektra av patienter och diagnoser där man har god möjlighet till kontinuitet över tid.

Svagheter

Förbättringspotential

- Utveckla lokala tillämpningar för den strukturerade bedömningen och återkopplingen av kompetens inom flera områden, t ex ledarskapsträning, pedagogisk och kommunikativ kompetens, och planera in detta i schemat.
- Vårda och utveckla den lokala rollen som HL och arbeta medvetet med bihandledarrollen. Se över aktualiteten i handledarutbildningar och ge möjlighet att åka på handledarträffar för både HL och bihandledare. Formalisera uppdraget som bihandledare.
- Se över strukturerade forum för läkargruppen att utveckla den lokala interkollegiala dialogen, tex gällande vetenskapliga underlag till behandlingsriktlinjer mm.
- Nyttja den vetenskapliga kompetensen som tillförs via ny ST.
- Värna om utbildningsmiljön för er erfarna och kunniga ST.
- Ta fram en personlig uppdragsbeskrivning till SR (detta är inte hälsocentralens ansvar utan ligger på högre ledning).
- Se över sidotjänstgöring, t ex gällande gyn-placering (detta är inte hälsocentralens ansvar utan ligger på högre ledning).

STRUKTUR

A Verksamheten

Liten hälsocentral med cirka 2400 listade, som är väl etablerad i det geografiska befolkningsunderlaget. Efter en tid med varierande läkarbemanning föreligger nu en ökad stabilitet. Upptagningsområdet har god allmänmedicinsk variation avseende de patienter man betjänar. De övergripande riktlinjer som behöver finnas från vårdgivaren för att säkra att ST bedrivs med hög och jämn kvalitet samt utvärderas finns. Verksamheten bedriver BVC, samt har ansvar för SäBo och hemsjukvård. MVC-verksamhet uppfylls via placering på kvinnoklinik. En sjukvårdsgrupp utgår från vårdcentralen vid behov.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Enheten är bemannad med de kompetenser som behövs för att bedriva en bred allmänmedicinsk verksamhet inom vårdvalet. Två erfarna specialistläkare är anställda på enheten, vilket motsvarar ungefär 1 heltidsanställd läkare per 1500 listade patienter. Nyanställd ST bidrager själv med bred kompetens inom vissa områden.Handledaren har en gedigen erfarenhet av handledning och aktuell handledarutbildning. Planering för placering av AT-läkare finns och man utbildar studenter från läkarprogrammet. Studierektor är specialist i allmänmedicin och erbjuder handledarträffar två gånger per termin. Det finns skriftliga instruktioner för hur handledning av ST skall gå till. Det finns en övergripande skrivning gällande SR uppdrag men man saknar en personlig arbetsbeskrivning gällande SR uppdrag.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Liten hälsocentral med funktionella lokaler, som ger ett välkomnande och trivsamt intryck. Ögon och öronmikroskop, gyn-stol, utrustning för rektoskopi finns, samt rum med adekvat utrustning för akuta ärenden. ST-läkare har väldisponerad och välutrustad expedition av kombityp med undersökningsbräda på rummet. Även separata undersökningsrum med angränsande läkarexpedition finns. Man planerar att omfördela i lokalerna för att kunna ta emot fler utbildningsläkare och studenter. Tillgång till www.medibas.se via studierektorsfunktion.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.
- Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggnig

Processen, område D-H, lämnas utan gradering då inspekterad enhet har en ST som endast arbetat 3 veckor och man har inte haft ST läkare på flertalet år. Vi har dock försökt bedöma förutsättningar och markera med kryss utifrån det vi fått till oss innan och under besöket på hälsocentralen.

Regionala grundrutiner finns som stöd till lokala hälsocentraler. Man är ansluten till en gemensam primärvårdsjour i Skellefteå belägen på akutmottagningen. Goda förutsättningar för skapandet av en individuell utbildningsplan finns, och planering är påbörjad. Både ST, HL och SR har god insikt i redan uppfyllda delmål och fokus ligger på resterande mål, metod och utvärdering av dessa. Dataprogrammet "ST-forum" finns som stöd. ST-studierektor utgör ett gott funktionellt stöd till ST-läkare, handledare och verksamhetsledning.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Förutsättningar för att föreskrifterna, de allmänna råden och kvalitetsindikatorerna kan uppfyllas framöver bedöms goda utifrån dialog med ST, HL, SR och ledning. HL bedöms ha god insikt i målbeskrivning, att den behöver individanpassas, utvärderingsinstrument, samt kännedom om vad en god utbildningsmiljö innebär. Ledningen visar stort intresse för att en individuell utbildningsplan skrivs ner och regelbundet följs upp, samt önskar delaktighet i detta.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Teoretiska kurser planeras in i utbildningsprogrammet. Tid finns avsatt för självstudier. Alla ST-läkare i området har gemensamma samlingar/föreläsningar en gång per månad och ST-läkare turas om att arrangera dessa möten. Hälsocentralen har senaste tiden inte haft formaliserade möten för internutbildning eller interkollegial dialog pga varierande bemanning, detta kan utvecklas.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Alla ST-läkare erbjuds utbildning i vetenskapsmetodik och studierektor stöttar med handledare till det vetenskapliga arbetet. ST-läkarna presenterar sina vetenskapliga arbeten på gemensam AT/ST-dag med alla AT/ST-läkare i regionen. Nyanställd ST på hälsocentralen har disputerat och publicerats. Hälsocentralen bedöms ha de förutsättningar som krävs för att ST ska kunna utföra ett kvalitetsarbete, och rutiner för detta finns.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Nyanställd utbildningsläkare har sedan tidigare arbetat med ledarskap och kommunikation, är disputerad och har tidigare arbetat som ST läkare i geriatrik i över 2 år. De senaste åren har ST läkaren fortsatt leda ronder varje vecka på hälsocentralens SäBo. Förutsättningar att vidareutveckla ledarskap och kommunikativ kompetens, samt få återkoppling på detta, bedöms goda på Lövångers hälsocentral.

Man ingår i ST-grupp med hela Skellefteås ST läkare där man tidigare erbjudits deltagande i Balintgrupper men denna möjlighet har tagits bort i samband med en övergripande organisationsöversyn.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.